Europos Parlamentas
2024-2029

Žuvininkystės komitetas

2025/0202(NLE)

21.1.2026

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2025–2029 m.) sudarymo Sąjungos vardu projekto (11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėja: Nora Junco García

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 5

AIŠKINAMOJI DALIS 6

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA 8

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2025–2029 m.) sudarymo Sąjungos vardu projekto
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Pritarimas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11609/2025),

– atsižvelgdamas į San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2025–2029 m.) projektą (11606/2025),

– atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C10-0246/2025),

– atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto atliktą biudžetinį vertinimą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 107 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 117 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A10-0000/2025),

1. pritaria protokolo sudarymui;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir San Tomė ir Prinsipės vyriausybėms ir parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

Įvadas

San Tomė ir Prinsipės Demokratinė Respublika yra sala valstybė Gvinėjos įlankoje, Vakarų Afrikoje. Tai viena mažiausių Afrikos šalių, kurioje gyvena apie 200 000 gyventojų.

Žvejyba yra pagrindinė San Tomė ir Prinsipės pakrančių bendruomenių veikla ir pajamų šaltinis. San Tomė žvejyba iš esmės yra nedidelio masto. Pramoninę žvejybą San Tomė išskirtinėje ekonominėje zonoje (IEZ) vykdo ES ir ne ES tunų žvejybos laivai. San Tomė žvejybos zona yra patraukli zona, nes ji yra toli migruojančių rūšių migracijos iš Atlanto maršrute. 2020–2023 m. žvejybos licencijas per metus gavo vidutiniškai 37 tunų žvejybos laivai, iš kurių 25 plaukioja su ES valstybės narės vėliava[1].

San Tomė ir Prinsipės žuvininkystės sektorius susiduria su valdymo, išteklių valdymo ir sektorinės paramos naudojimo pagal žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimą su Europos Sąjunga iššūkiais. Pavyzdžiui, kyla problemų, susijusių su ICCAT nustatytais atitikties ir ataskaitų teikimo įpareigojimais ir San Tomė ir Prinsipės jūreivių ir stebėtojų įdarbinimu ES laivuose. San Tomė ir Prinsipės gaunama ekonominė nauda yra nedidelė, nes ES laivynas iškrauna ir apdoroja laimikį naudodamasis kaimyninių šalių uostais[2].

Naujasis protokolas

San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimas įsigaliojo 2011 m. rugpjūčio 29 d. ir nuo tada jo galiojimas automatiškai pratęsiamas.
Ankstesnis penkerius metus galiojęs žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolas pradėtas taikyti 2019 m. gruodžio 19 d. ir baigė galioti 2024 m. gruodžio 18 d.
Remdamasi 2024 m. rugsėjo 10 d. Tarybos sprendimu, kuriuo suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu pradėti derybas dėl žuvininkystės partnerystės susitarimo su San Tomė ir Prinsipe naujo įgyvendinimo protokolo, Komisija vedė derybas su San Tomė ir Prinsipės vyriausybe, po kurių buvo parengtas naujasis 2025–2029 m. protokolas.
Naująjį protokolą derybininkai parafavo 2025 m. balandžio 9 d., o šalys jį pasirašė 2025 m. spalio 6 d.
Naujasis protokolas apima ketverių metų laikotarpį nuo jo laikino taikymo pradžios, t. y. dienos, kurią šalys jį pasirašė (2025 m. spalio 6 d.).
Protokolas įsigalios, kai abi šalys užbaigs jo ratifikavimo procesą.
Europos lygmeniu tam reikia Europos Parlamento pritarimo.

[1] Europos Komisija, Jūrų reikalų ir žvejybos generalinis direktoratas F&S, POSEIDON, Defaux, V. ir Caillart, B., „Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Sao Tomé et Principe et prospective d'un éventuel futur protocole“, galutinė ataskaita, Europos Sąjungos oficialiųjų leidinių biuras, 2024 m. (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] 2024 m. liepos 12 d. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2024) 177, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177.

Pagal naująjį protokolą, remiantis patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis ir laikantis Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (ICCAT) rekomendacijų, Sąjungos laivams suteikiama žvejybos San Tomė ir Prinsipės vandenyse galimybių. Šiuo protokolu siekiama nustatyti atnaujintą sistemą, visų pirma atsižvelgiant į reformuotos bendros žuvininkystės politikos (BŽP) prioritetus ir tarptautinius standartus.

Žvejybos galimybės

Pagal naująjį protokolą Europos laivams leidžiama San Tomė ir Prinsipės vandenyse sužvejoti apie 6 500 tonų tunų ir kitų migruojančių rūšių žuvų per metus, laikantis atitinkamų ICCAT rezoliucijų ir San Tomė ir Prinsipės teisės aktais nustatytų apribojimų.

Protokole numatytos žvejybos galimybės 26 tunų žvejybos seineriams (15 Ispanijos, 11 Prancūzijos) ir 9 dreifinėmis ūdomis žvejojantiems laivams (7 Ispanijos ir 2 Portugalijos).

Finansinis įnašas

ES metinis finansinis įnašas sudaro 825 000 EUR, iš kurių 325 000 EUR skiriama už prieigą prie žvejybos išteklių (tai atitinka 6 500 tonų metinį toli migruojančių rūšių žuvų orientacinį kiekį) ir 500 000 EUR skiriama San Tomė ir Prinsipės pajėgumams stiprinti, kiek tai susiję su darniu žuvininkystės valdymu, kontrole ir priežiūra, taip pat smulkiajai žvejybai ir vietos bendruomenėms remti.

Išvada

Naujasis protokolas stiprina ES ir San Tomė ir Prinsipės bendradarbiavimą ir skatina plėtoti tausios žvejybos politiką.

Žvelgiant iš ES perspektyvos, naujuoju protokolu ES laivynui užtikrinama nuolatinė prieiga prie žvejybos rajonų, nes dabartiniame susitarime yra nuostata, pagal kurią žvejybos veikla, vykdoma ne pagal protokole nustatytą sistemą, yra draudžiama, o tai daugiausia naudinga Ispanijos, Prancūzijos ir Portugalijos veiklos vykdytojams.

Žvelgiant iš San Tomė ir Prinsipės perspektyvos, turima parama sektoriui padės įgyvendinti nacionalinę žvejybos politiką, įskaitant kovą su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejyba, be to, bus propaguojamos deramos darbo sąlygos žvejyboje.

Tai reiškia, kad šis protokolas atitinka abiejų šalių interesus.

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Pranešėja, prisiimdama visą atsakomybę, pareiškia, kad į savo pranešimą neįtraukė informacijos, gautos iš interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų, kurie turi būti įtraukti į šį priedą pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).